

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/61/2017
Identifikačné číslo spisu: 6116220787
Dátum vydania rozhodnutia: 16.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Darina Ličková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6116220787.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa Mesto Lučenec, so sídlom Novohradská 1, 984 01 Lučenec, IČO: 00 316 181, o návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka LCTEX, spol. s r. o., so sídlom Gemerská cesta 1, 984 01 Lučenec, IČO: 36 030 295, právne zastúpený Advokátska kancelária PIHORŇA & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Hrnčiarska 29, 040 01 Košice, na dovolanie dlžníka proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. mája 2017, č. k. 43 CoKR 11/2017-135, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Navrhovateľ m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica uznesením z 24. februára 2017 č. k. 2K 84/2016-119 zamietol návrh navrhovateľa na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka a v druhej časti výrokovej vety priznal dlžníkovi náhradu trov konania vo výške 100%.

2. Uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným konkurznému súdu 10. novembra 2016 domáhal vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka. V návrhu označil svoje pohľadávky voči dlžníkovi po lehote splatnosti a ďalšieho veriteľa Slovenskú republiku - Daňový úrad Banská Bystrica.

3. Okresný súd odôvodnil rozhodnutie tým, že jedným zo základných hmotnoprávných predpokladov pre vyhlásenie konkurzu je okrem existencie majetku postačujúceho aspoň na úhradu nákladov konkurzu aj pluralita veriteľov. V danom prípade dlžník v priebehu konkurzného konania uhradil všetky pohľadávky dvoch veriteľov a to Daňového úradu Banská Bystrica a Inšpektorátu práce Banská Bystrica, t. j. uhradil pohľadávky dvoch z troch veriteľov, voči ktorým mal pohľadávky 30 dní po lehote splatnosti. Ku dňu rozhodnutia súdu mal preto dlžník len jedného veriteľa, a to navrhovateľa, v dôsledku čoho je právne irelevantné, či dlžník je alebo nie je schopný plniť tomuto veriteľovi svoje záväzky po lehote splatnosti. Chýba tak základný hmotnoprávny predpoklad pre vyhlásenie konkurzu, v dôsledku čoho súd návrh navrhovateľa zamietol.

4. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania odôvodnil okresný súd tým, že dlžník bol v konaní o návrhu na vyhlásenie konkurzu úspešný, súd mu preto podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Na odvolanie navrhovateľa proti druhej výrokovej vete rozhodnutia okresného súdu Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo 17. mája 2017 uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica z 24. februára 2017 č. k. 2K 84/2016-119 v druhej časti výrokovej vety zmenil tak, že navrhovateľovi priznal nárok na náhradu trov konania voči dlžníkovi. Zároveň navrhovateľovi priznal voči dlžníkovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že zo spisového materiálu zistil, že navrhovateľ sa návrhom doručeným konkurznému súdu dňa 10.11.2016 domáhal vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka. V návrhu označil svoje pohľadávky voči dlžníkovi po lehote splatnosti a to na základe

- Platobného výmeru vyrubenie dane z nehnuteľnosti za zdaňovacie obdobie roku 2011 č. 003442/2011 zo dňa 24.03.2011 vo výške 11 840,18 Eur, právoplatného 14.04.2011,
- Rozhodnutia o vyrubení dane z nehnuteľnosti za zdaňovacie obdobie roku 2012 č. 003442/2012 zo dňa 07.03.2012 vo výške 13 368,72 Eur, právoplatného 30.03.2012,
- Rozhodnutia o vyrubení dane z nehnuteľnosti za zdaňovacie obdobie roku 2013 č. 003442/2013 zo dňa 12.03.2013 vo výške 13 368,72 Eur, právoplatného 15.04.2013,
- Rozhodnutia o vyrubení dane z nehnuteľnosti za zdaňovacie obdobie roku 2014 č. 003442/2014 zo dňa 28.03.2014 vo výške 13 368,72 Eur, právoplatného 25.04.2014,
- Rozhodnutia o vyrubení dane z nehnuteľnosti za zdaňovacie obdobie roku 2015 č. 003442/2015 zo dňa 18.03.2015 vo výške 13 368,72 Eur, právoplatného 16.04.2015,-

Rozhodnutia o vyrubení dane z nehnuteľnosti za zdaňovacie obdobie roku 2016 č. 003442/2016 zo dňa 15.03.2016 vo výške 13 368,72 Eur, právoplatného 07.04.2016,
Dlžník označil ďalšieho veriteľa a to Slovenskú republiku - Daňový úrad Banská Bystrica.

7. Uznesením č. k. 2K 84/2016-35 zo dňa 05.12.2016 konkurzný súd začal konkurzné konanie voči dlžníkovi.

8. Dlžník sa na výzvu súdu v podaní zo dňa 26.01.2017 vyjadril, že ku dňu začatia konkurzného konania evidoval vo svojom účtovníctve viacero pohľadávok 30 dní po lehote splatnosti, spolu voči trom veriteľom - Daňovému úradu Banská Bystrica vo výške spolu 18.531,75 Eur, voči navrhovateľovi vo výške spolu 72.078,27 Eur a voči Inšpektorátu práce Banská Bystrica vo výške 331,94 Eur. Ku dňu začatia konkurzného konania nemal vo svojej držbe žiadnu pokladničnú hotovosť a na podnikateľskom účte mal zostatok vo výške mínus 151,21 Eur.

9. Na pojednávaní konanom dňa 16.02.2017 dlžník uviedol, že po doručení vyjadrenia zo dňa 26.01.2017 sa situácia zmenila, nakoľko uhradil voči Inšpektorátu práce Banská Bystrica ako aj voči Daňovému úradu Banská Bystrica všetky svoje splatné pohľadávky. Predložil fotokópie výpisov z účtov potvrdzujúce, že v období 10.02.2017-15.02.2017 uhradil svoje splatné záväzky voči Inšpektorátu práce Banská Bystrica a voči Daňovému úradu Banská Bystrica.

10. Odvolací súd v odôvodnení citoval ust. § 256 ods. 2, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 C.s.p. a dodal, že Civilný sporový poriadok pri úprave náhrady trov konania vychádza najmä zo zásady úspešnosti a zásady procesnej zodpovednosti za zavinenie vzniknutých trov konania. Obe zásady je nutné vnímať vo vzájomnej súvislosti tak že v prípade, kedy má súd preukázané, že trovy konania vznikli v dôsledku procesného zavinenia niektorej sporovej strany, zodpovednosť za tieto trovy znáša táto strana bez ohľadu na to, či v spore bola úspešná. Takýto výklad vyplýva z ust. § 256 ods. 2 C.s.p., z ktorého je možné vyvodiť, že pokiaľ strana procesne zavinila vznik trov konania, ktoré by neboli inak vznikli, tieto trovy prizná súd protistrane bez ohľadu na úspech vo veci samej.

11. Odvolací súd zo spisového materiálu zistil, že v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu mal

dlžník záväzky 30 dní po lehote splatnosti voči trom veriteľom, preto navrhovateľ podal návrh oprávnené. Procesne tak trovy konania vznikli preto, že navrhovateľ v zmysle platných právnych predpisov podal odôvodnený návrh na začatie konania, pre ktorý boli splnené všetky podmienky v dôsledku neplnenia si povinností dlžníkom. Dlžník tým, že svoje záväzky neplnil riadne a včas spôsobil, že navrhovateľ sa ochrany svojich práv musel domáhať na súde. Tento stav sa zmenil v dôsledku správania sa dlžníka, ktorý až po podaní návrhu uhradil splatné pohľadávky dvom z troch veriteľov. Preto je dlžník procesne zodpovedný za trovy konania, ktoré týmto spôsobom vznikli, takže súd ich v zmysle § 256 ods. 2 C.s.p. mal priznať navrhovateľovi.

12. O skutočnosti, že dlžník po podaní návrhu časť svojich povinností splnil voči dvom z troch veriteľov sa navrhovateľ subjektívne mohol dozvedieť až po podaní návrhu, najskôr na pojednávaní (i keď sa ho nezúčastnil), kedy zároveň bolo rozhodnuté o zamietnutí návrhu. K úhrade záväzku dlžníka došlo v období 10.02.2017-15.02.2017, pričom pojednávania sa konalo 16.02.2017. Iba za predpokladu, že by navrhovateľ trval na podanom návrhu aj keď by preukázateľne vedel, že nie sú splnené zákonné podmienky aby súd jeho návrhu vyhovel, by vznikla zodpovednosť navrhovateľa za vznik trov konania, avšak až od momentu, kedy by bol o takejto zmene okolností upovedomený. V danom prípade ale navrhovateľ postupoval v súlade so zákonom a nie je na neho možné preniesť trovy konania dlžníka, ktorý v dôsledku vlastného nesplnenia povinností vyvolal začatie konania na súde.

13. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu o priznaní nároku na náhradu trov konania nebolo vecne správne, preto ho podľa § 388 C.s.p. v rozsahu druhej výrokovej vety zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že nárok na ich náhradu priznal navrhovateľovi voči dlžníkovi, ktorý nebol v odvolacom konaní úspešný. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 C.s.p. súd prvej inštancie.

15. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie dlžník, a to z dôvodov podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

16. V dovolaní uviedol, že rozhodnutie dovolacieho súdu má arbitrárny charakter. Nebolo povinnosťou navrhovateľa podať návrh na vyhlásenie konkurzu. Keďže ako veriteľ dlžníka mal záujem na vyhlásení konkurzu podal tento návrh a tým sa dostal do sporového konania, kde pred vyhlásením konkurzu mal preukázať, že jeho pohľadávka je po splatnosti viac ako 30 dní a že existuje pluralita veriteľov. Za týmto účelom vytyčil okresný súd vytyčil pojednávanie na 16.02.2017, na ktorom dlžník ako žalovaná strana mal preukázať, že nie sú splnené podmienky na vyhlásenie konkurzu, a to existencia pohľadávky viac ako 30 dní po splatnosti a pluralita veriteľov, a to z dôvodu, že pri veriteľskom návrhu na vyhlásenie konkurzu sa predpokladá predĺženie, ale je takýto stav potrebné preukázať. Svojím konaním dlžník preukázal, že nie sú splnené podmienky na vyhlásenie konkurzu, čím bol plne úspešný v konaní. okresný súd tak nemal inú možnosť ako vydať uznesenie, ktorým sa návrh na vyhlásenie konkurzu zamietal a následne priznal dlžníkovi náhradu trov konania.

17. V dovolaní poukázal na čl. 6 ods. 1 základných princípov C.s.p., na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Sžf 65/2011, ako aj na § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 C.s.p. Vzhľadom na uvedené dlžník navrhol, aby dovolací súd uznesenie v napadnutej časti „Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 2K/84/2016-199 zo dňa 24. februára 2017 v druhej časti výrokovej vety mení tak, že navrhovateľovi priznáva nárok na náhradu trov konania voči dlžníkovi. Navrhovateľovi priznáva voči dlžníkovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.“ zrušil a vec vrátil Krajskému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie. Zároveň, aby dovolací súd priznal dlžníkovi náhradu trov dovolacieho konania. Tiež navrhol, aby dovolací súd podľa § 444 C.s.p. odložil vykonateľnosť uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 43CoKR/11/2017-135 zo dňa 17.05.2017 do právoplatnosti rozhodnutia vo veci dovolacím súdom.

18. K dovolaniu dlžníka sa vyjadril navrhovateľ, ktorý poukázal, že napadnutým rozhodnutím

odvolacieho súdu bolo rozhodnuté o nároku na náhradu trov konania. Zároveň citoval ust. § 421 ods. 2 C.s.p. a mal za to, že jednoznačne vyplýva, že dlžník podal dovolanie voči uzneseniu, proti ktorému je dovolanie v zmysle § 421 ods. 2 v nadväznosti na ust. § 357 písm. m/ C.s.p. neprípustné. Navrhovateľ dodal, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za vecne správne, zákonné a spravodlivé. Z odôvodnenia jednoznačne vyplýva, aké dôvody viedli odvolací súd k zmene pôvodného rozhodnutia o nároku o náhrade trov konania. Záverom navrhol, aby súd vyslovil, že dovolanie podané dlžníkom proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej bystrici č. k. 43CoKR 11/2017-135 sa odmieta ako neprípustné, resp. dovolanie ako nedôvodné zamietne.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s ust. § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie dlžníka je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

20. Podľa § 419 C.s.p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

21. Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

22. Podľa § 421 ods. 2 C.s.p., dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

23. Podľa § 357 písm. m/ C.s.p., odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania.

24. Dlžník ako dovolateľ podal dovolanie v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

25. Z obsahu spisu je zrejmé, že Okresný súd Banská Bystrica uznesením z 24. februára 2017 č. k. 2K 84/2016-119 v druhej časti výrokovej vety priznal dlžníkovi náhradu trov konania vo výške 100%.

26. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie v druhej výrokovej vete tak, že navrhovateľovi priznal nárok na náhradu trov konania. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že odvolací súd na základe odvolania podaného navrhovateľom rozhodoval o nároku na náhradu trov konania. Proti takému zmeňujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu v súlade s vyššie uvedeným ako aj v súlade s ust. § 421 ods. 1 a ods. 2 a § 357 písm. m/ C.s.p. nie je dovolanie prípustné. Dovolanie dlžníka smeruje preto proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

27. So zreteľom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie dlžníka podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako procesne neprípustné odmietol.

28. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov konania navrhovateľa rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.